

## Eesti rahvajutu ja digikultuuriaasta Kiidjärve raamatukogus.

2020

Aastaid on Kiidjärve raamatukogus tegutsenud klubi **Teisipäevalised**, kes korra kuus käivad koos arutamas loetu ja päevateemade üle. Selle aasta algul tekkis mõte tutvustada igal kuul rahvajutu aasta raamatut ja lugeda sealt üksteisele ette. Kahjuks rikkus koroonaviirus selle plaani, sest märtsist - maini ei saanud kokku tulla ja suvel me koos ei käi.

Jaanuarikuu „**Marjakobar ja teisi setu muinasjutte**“ ja veebruari „**Puujalaga katk**“ said tutvustatud ja loetud. Uuesti saime kokku septembris, kus olid käsil **Kilplased**, oktoobris lugesime „**Imesõrmust**“ ja novembris oli lugemiseks „**Sösara sõrmeluud. Naised eesti muinasjuttudes**“. Vahele jäid märtsikuu „**Tere, tere, Tiipajalga**“, aprilli „**Tark mees taskus**“, mai „**Emand kaseladvas**“, juuni „**Metsavaimu heategu**“, juuli „**Esivanemate varandus**“ ja augusti „**Kaarnakivi**“. „**Sösara sõrmeluud**“ sobis väga hästi aastat lõpetama oma suursugususe, kauniduse ja huvitavusega.

Oktoobris **Eesti Raamatu päeval** arutlesime lisaks rahvajuturaamatule ka eesti kirjanduse teemal. Lugejate lemmikud on: Mari Tammuri "**Hundihüüdja**", Annika Lõhmuse "**Pooltoonid**", Piret Raua „**Verihurmade aed**“, Kai Aareleidi "**Linnade põletamine**", Aidi Valliku "**Minu Haapsalu**", Urve Tinnuri "**Õed**" ja "**Rabasaar**", Jesper Parve "**Mees 2**", Susan Luutsalu "**Ka naabrid nutavad**", A. H. Tammsaare "**Põrgupõhja uus Vanapagan**", Bernard Kangro "**Taeva võtmed**" ja Hando Kase "**Ketserid ja patused**".

Folkloristi ja usunditeadlase **Reet Hiimäe** huvitav loeng-vestlusring „**Usunditest Eestis läbi aegade**“ mis oli kavandatud kevadesse, toimus oktoobris.

Usun, et iga asi algab kenast kutses, siis otsustasin kujundada kõik rahvajutuaasta kutsed ühtemoodi, varieerides värviga.

Mulle väga meeldivad rahvajutu aasta plakatid, siis kujundas raamatukogu fuajeesse väikese **rahvajutu lugemise nurgakese** vaatega järvele. Sinna olid kogutud kõik teemaraamatud ja stendile kaunid plakatid. Seal said lugejad end mõnusalt uutes tigutoolides tunda ja raamatuid uurida. Popimad kogumikud olid „**Marjakobar ja teisi setu muinasjutte**“, „**Puujalaga katk**“, „**Tark mees taskus**“, **Kilplaste lood** ja „**Sösara sõrmeluud**“.

Natuke sai rahvajutuaastat ka digikultuuriaastaga ühendatud, nimelt ajal, kui lugejad ei saanud raamatukogu külastada. Laenutus toimus raamatukogu koridoris, kus olid laenutus – ja tagastustoolid. Samas kolisin rahvajuttudega Facebooki: igal teisipäeval tervitasin oma lugejaid Kiidjärve Raamatukogu – Seltsimaja FB lehel, kus on need ka praegu järel kuulatavad - vaadatavad. Ettelugemisele tulid „**Koer käib kohut**“ kogumikust „**Tere, tere, Tiipajalga!**“, eesti muinasjutt „**Tuul ja päike**“, Helgi Mulleri luuletus „**Võilill**“, Jüri Parijõgi „**Maa-alune linn**“ ja „**Leivajätk kadus**“ ning Jakob Kõrve „**Veteema heategu**“ kogumikust „**Tark mees**“.

**taskus**“. Samuti jagasin FB-s iga kuu Piret Pääri imearmsaid lugusid kuu raamatutest.

Juuni, juuli ja august on **suvelugemise** kuud, kus loevad nii lapsed kui ka täiskasvanud. Iga osaleja kujundab raamatukogu seinale oma lille, südame või päikese, kirjutades sellele teose pealkirja, autori ning illustraatori nime ja kuidas raamat meeldis.

Eesti Vabariigi sünnipäevaks oli külaelanike abiga üles seatud digikultuuriaastale kohane näitus „**Nutitelefonid eelkäijad**“

Juulis – augustis oli raamatukogu ja Kiidjärve park suve suursündmuse „**Vana klaver ehk suusabaasis on tantsupidu**“ kasutuses, sest laulja Kalmer Tennosaar on pärit just Kiidjärvelt Kaljumäe talust.

Raamatukogus on Kalmer Tennosaare isiklik arhiiv, siis üks osa minu hingest kuulub selle arhiivi hoidmisele ja tutvustamisele huvilistele. Kuna etenduse ajal ei saanud majas seda näidata, siis võtsin karpidega kaasa arhiivi parimad palad ja läksin Kiidjärve külastuskeskusesse, kes lubas lahkelt oma ruume kasutada. Huvilisi oli nii enne kui ka pärast etendust päris palju.

Kahjuks Kiidjärvel kooli enam ei ole (suleti 1971 aastal), siis on lapsi vähe, nendega saab lugemis – ja joonistamistunde teha koolivaheaegadel või tuua lapsed sisse või minna ise laste juurde. Hea koostöö on selles vallas Vastse – Kuuste raamatukogu ja Mall Kõpuga. Vahepeal kehastun Pipi Pikksukaks või muinasjutu Mussaks.

Minu huvideks on Kiidjärve ajaloo uurimine, talletamine ja ekskursioonid Kiidjärve ajaloolistel radadel, lugemine, laulmine ja klaverimängu õppimine Mooste Rahvamuusikakoolis, siis raamatukogu tegemised on ka minu nägu.

On ikka taevakingitus, et meil nii sisukas ja kaunis raamatukogu on! Ja väga tublid ja armsad lugejad!

AITÄHH!!!

### Kiidjärve raamatukogu sündmused 2020

	Ürituse nimetus ja lühikirjeldus	Kuupäev, ajavahemik	Sihtgrupp	Osalejate arv
1.	Aasta esimene teisipäevak – 2020 aasta I poolaasta plaani pidamine ja Eesti rahvajutu aasta jaanuarikuu raamatu „ <b>Marjakobar ja teisi setu muinasjutte</b> “ tutvustus ja loo lugemine	14. jaan.	külaelanikud	6
2.	<b>Teisipäevak</b> – Eesti rahvajutu aasta veebruarikuu raamatu „ <b>Puujalaga katk</b> “ tutvustus ja loo lugemine	11. veebr.	külaelanikud	4
3.	<b>Seelikukütid üle hulga aja jälle laval</b> – laupäevaõhtu laulu ja tantsuga	15. jaan.	valla elanikud	59 Tk, 3 last

4.	<b>EV 102</b> - lipu heiskamine Kiidjärve pargis, kõned, kohvilaud, näitus „ <b>Nutitelefonid eelkäijad</b> “, pühendatud digikultuuriaastale, koostöö külaseltsiga	24. veebr.	külaelanikud	40 tk, 5 last
5.	<b>Koolivaheaja lugemis – ja joonistamistunnid lastele</b>	26. veebr. 27. veebr.	lapsed	3 5
6.	<b>Muinasjuttude lugemine Kiidjärve Raamatukogu-Seltsimaja FB lehel</b> <b>17. märts</b> – „Koer käib kohut“ kogumikust „Tere, tere, Tiipajalga!“ <b>26. märts</b> – Eesti muinasjutt „Tuul ja päike“ <b>2. aprill</b> – Helgi Muller „Võilill“ (luuletus) <b>14. aprill</b> – Jüri Parijõgi „Maa-alune linn“ kogumikust „Tark mees taskus“ <b>23. aprill</b> – Jüri Parijõgi „Leivajätk kadus“ kogumikust „Tark mees taskus“ <b>30. aprill</b> – Jakob Kõrv „Veteema heategu“ kogumikust „Tark mees taskus“	märts - aprill		vaatamisi  137  319 137 262  192  155
7.	<b>Lugemisisu tunnustusüritus</b> Vastse-Kuuste koolis mittekäivatele lastele, koostöö Vastse-Kuuste raamatukoguga	14. juuni	lapsed ja emad	6 last 6 tk
8.	<b>Suvelugemine</b> – juuni, juuli, august	juuni - august	kõik lugejad	1 laps 2 tk
9.	<b>Kalmeri arhiivi tutvustamine</b> RMK Kiidjärve Külustuskeskuses ja jalutuskäik Kalmerimail Torma senioridele	24. juuli		47
10.	<b>Kalmeri arhiivi parimad palad</b> Väandra grupile RMK Kiidjärve Külustuskeskuse Tamme tares	07. august		20
11.	<b>Kalmeri arhiivi tutvustamine</b> Jõgevamaa Represseeritute Ühingu liikmetele	08. sept.		27
12.	<b>Kalmeri arhiivi tutvustamine</b> Lootvina küla huvilistele	12. sept.		9
13.	<b>Kalmeri arhiivi tutvustamine</b> Eesti Genealoogia Seltsi Tartu osakonna huvilistele	17. sept.		9
14.	<b>Sügise esimene teisipäevak</b> – Eesti rahvajutu aasta septembrikuu raamatu „ <b>Kilplased</b> “ tutvustus ja loo lugemine ning Raul Oreškini „ <b>Minu Peipsiveer</b> “ arutelu“	22. sept.	külaelanikud	3
15.	Folkloristi ja usunditeadlase <b>Reet Hiemäe loeng – vestlusring</b> „Usunditest Eestis läbi aegade“	11. okt.	vallaelanikud	12
16.	Raamatukogupäevad „ <b>Kohtume raamatukogus</b> “ - ettelugemise ja joonistamise päev lastele – joonistasime koos Ahja Kooli kunstõpetaja Kariniga	20. okt.	lapsed	2 last 3 tk
17.	Raamatukogupäevad „ <b>Kohtume raamatukogus</b> “ - <b>Eesti raamatu päev</b> - Eesti rahvajutu aasta septembrikuu raamatu „ <b>Imeveski</b> “ tutvustus ja loo lugemine ning	27. okt.	külaelanikud	5

	eesti kirjanduse lugemiselamustest vestlemine: Mari Tammur "Hundihüüdja" Annika Lõhmus "Pooltoonid" Piret Raud „Verihurmade aed“ Kai Aareleid "Linnade põletamine" Aidi Vallik "Minu Haapsalu" Urve Tinnur "Õed" ja "Rabasaar" Jesper Parve "Mees 2", Susan Luitsalu "Ka naabrid nutavad" A. H. Tammsaare "Põrgupõhja uus Vanapagan" Bernard Kangro "Taeva võtmed" Hando Kask " Ketserid ja patused".			
18.	<b>Teisipäevak – tähistame hingedeagea –</b> Eesti rahvajuhu aasta novembrikuu raamatu „ <b>Sõsara sõrmeluud</b> “ tutvustus ja loo lugemine ning hingedeaja mõtisklused.	17. nov.	külaelanikud	4
19.	Raamatukogu <b>jõulunurgas talve - ja jõulujuttude lugemine!</b> Samuti saab vaadata raamatukogu 2020 aasta kroonikat!	14. – 22. ja 27. – 30. dets.	külaelanikud	12 last 15 tk
20.	<b>Aastalõputervitus raamatukogu</b> FB lehel oma lapsepõlve lemmikluuletustega – H. Mänd „Päkapikupüksid“, U. Leies „Uued uisud“ ja G. Rootsi „Usin lumememm“	30. dets.		343 vaatamist
21.	<b>KOKKU – 26 sündmust, neist 7 virtuaalsed</b>			<b>308</b>

Üksi, kaski või kolmi külastasid Kalmer Tennaosaare arhiivinurgakest 20 inimest, kellele andsin ka väikese ülevaate Kalmerist ja Kiidjärve ajaloo (fotod stendil).

### Väljapanekud ja näitused 2020

	Näitused ja väljapanekud	Kuupäev, ajavahemik	Sihtgrupp	Arv
1.	Näitus „ <b>Nutitelefonid eelkäijad</b> “ vabariigi aastapäevaks 10 kiidjärvelase erakogust ja Kiidjärve raamatukogust, pühendatud digikultuuriaastale	24. veebr. - 15. märts	Vabariigi aastapäeval osalejad, raamatukogu külastajad	10 külastajat peale 24. veebr.
2.	Fotonäitus „ <b>Tartu rahu – 100</b> “	veebruari	raamatukogu külastajad	6 A4 fotot ja tekst
3.	Fotonäitus „ <b>Norra – fjordide ja trollide maa</b> “, Mall Kõpu fotomeenus kesksuvisest Põhja – Norra reisist 2018	juuni	raamatukogu külastajad	65 A4 fotot
4.	Fotonäitus „ <b>Kiidjärve kuulsusrikas ajalugu</b> “	sept. – dets.	raamatukogu külastajad	17 A4 ja 2 A5 foto ja tekst

5.	Väljapanek folkloristi ja usunditeadlase <b>Reet Hiimäe raamatutest</b>	oktoober	raamatukogu külastajad	6 raamatut
6.	Väljapanek „ <b>Oktoober – Eesti kirjanduse kuu</b> “	oktoober	raamatukogu külastajad	20 raamatut
7.	Väljapanek „ <b>Eesti rahvajutu aasta 2020 raamatutest ja plakatitest</b> “	jaan. – dets.	raamatukogu külastajad	11 raamatut ja 11 plakatit
8.	Väljapanek „ <b>Midagi hingele</b> “	november	raamatukogu külastajad	12 raamatut
9.	Väljapanek <b>jõulunurgas</b>	detsember	raamatukogu külastajad	vahetuv
10.	Väljapanek „ <b>Uued raamatud</b> “ - lastele ja täiskasvanutele	aastaringselt	raamatukogu külastajad	vahetuv

**TÕN** – Täiskasvanud Õppija Nädal – 07. – 16. oktoober.

11. oktoober - folkloristi ja usunditeadlase **Reet Hiimäe loeng – vestlusring** „Usunditest Eestis läbi aegade“

**Krista Pikk**

Põlva Keskraamatukogu Kiidjärve haruraamatukogu raamatukoguhoidja